

קינה חדשה על חרבן קהלה לרבי יהודה הלוי

דב ירדן

את הקינה הנתנת בזה העתקתי מתוך תצלום כתב יד, שצורף למאמרו הגדול (תרתי משמע) של לייב ווילסקר: יעהודע האלייוויס 198 לידער פון אן אומבאווסטער רעדאקציע, סאוועטיש היימלאנד 6 (1983), עמודים 135-151. התצלום נמצא שם בעמוד 138. הקינה קטועת ראשה. מבחינת תכנה ומבנה היא דומה לקינה אחרת של רבי יהודה הלוי, שתחלתה: „לא אליכם שומעי שמעי“ ושנתפרסמה אף היא בראשונה על ידי ווילסקר ב„סאוועטיש היימלאנד“ 2 (1982), עמוד 130, ובשניה — על ידי ב„שירי הקדש לרבי יהודה הלוי“ כרך ג במהדורת (ירושלים תשמב), עמודים 893-894.

----- (8)

ראשי אלפי בית ישראל
ולכם כל חמדת ישראל

----- (7)

חכמים ידועים ונבונים
ולכם הציץ והעטרה

----- (7)

גולת ראשים וסגנים
אתם הוד ותפארה

מַעֲרָבָה מוֹל מַעֲרָבָה כְּשֶׁד מִשְׁדֵי אֶתָּה	עוֹשֵׂי מְלָאכָת מַמְלָכָה וּבּוֹשׁוּ יוֹעֲצִים וְנִעְצָמָה	אֲצִילִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲצַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
5 על עיר סוֹחְרִיָּה שְׂרִים וּמְלָאךְ בְּתִיָּהֶם יִסַּח גְּזֵרָה נִגְזְרָה וּבָאָה מְלָאכֵי מוֹת וְנִעְרָכִים וּבַיּוֹם אֲשֶׁר הִבְקַעָה הָעִיר	בְּתוֹכָה שְׁשִׁים גְּבוּרִים בְּעַת הַהִיא לֹא פָּסַח וַיִּמָּאת יִי יִצְאָה וְלֹא הִכְנִסוּ מְלָאכִים יִצְאָה בְּגִלוֹת בְּנֵי שְׁעִיר וְהַמְשָׁרְתִים קוֹל נְשָׂאוֹ	מִגְּבוּרֵי יִשְׂרָאֵל עַל בְּתֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהִמִּית עִיר וְאִם בְּיִשְׂרָאֵל בְּבֵית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר הִצִּיר לְיִשְׂרָאֵל עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל קְדַמּוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל יִבְקֶשׂ אֶת עוֹן יִשְׂרָאֵל אֶת שְׂאֲרֵי יִשְׂרָאֵל!
10 אַחֵר עָבּוֹר חָרַב נִקְמָה עַל בֶּן בְּמַר אֲשֶׁם וְאֲשָׁאף עַד מְתֵי קֶץ פְּלֹאֲתֵי חוּשָׁה וְהִיָּה לְמַחְסָה	שְׂבִיָּה וְרָעַב וְצָמָא כִּי אֵל גְּדַע בְּחָרֵי אֶף אֱלֹהֵי צְבָאוֹת, וְעַד מְתֵי הַכְּלָה אֶתָּה עוֹשָׂה	

1. [א] ראשים וסגנים — על פי ירמיה נא כג: פחות וסגנים. [ב] על פי דברים א יג: אנשים חכמים ונבונים; שם טו: אנשים חכמים וידועים. [ג] על פי במדבר א טו: ראשי אלפי ישראל; ויקרא י ו: בית ישראל.
2. [א] על פי דברי הימים א כט יא: והתפארת והנצח וההוד. [ב] על פי ישעיה כח ה: לעטרת צבי ולצפירת תפארה. [ג] על פי שמואל א ט כ: ולמי כל חמרת ישראל.
3. [א] על פי שמואל א יז כא: מערכה לקראת מערכה. [ב] על פי דניאל ח כז: ואעשה את מלאכת המלך. [ג] שמות כד יא.
4. [א] על פי ישעיה יג ו: כשד משדי יבא; ישעיה כא יב: אתה בקר וגם לילה. [בג] על פי מיכה ג ז: ובושו החוויים; ישעיה יט יא: חכמי יועצי פרעה עצה נבערה; שמואל ב יז כג: ואחיתפל ראה כי לא נעשתה עצתו; ישעיה ה יט: ותבואה עצת קדוש ישראל.
5. [א] על פי ישעיה כג ח"ט: מי יעץ זאת על צור המעטירה אשר סוחריה שרים.
6. [בג] על פי שיר השירים ג ז: ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל.
7. [א] על פי אסתר ט א: את ושתי ואת אשר נגור עליה; ברכות יג: כבר נגזרה גזרה. [ב] על פי ישעיה כח כט: גם זאת מעם יי צבאות יצאה. [ג] שמואל ב כ יט.
8. מלאכי מות — משלי טז יד. נערכים — מלשון ויערכו מלחמה, שמואל א יז ב. הכנסו — מלשון ואינן לא מוכנסין ולא מוצאין, מכילתא דרשב"י 87. [גד] התכן בלתי מובן כל צרכו ומשקל הצלעית לקוי בחסר. ואולי קלקול נוסח לפנינו.
9. הבקעה העיר — ירמיה לט ב. בני שעיר — דברי הימים ב כה יא. [ג] על פי דברים כח נב: והצר לך בכל שעריך.
10. [א] על פי יחזקאל ט ז: ומלאו את החצרות חללים; יחזקאל יא ז: ומלאתם חוצותיה חלל. [ב] והמשרתים — אולי צ"ל: והמשנאים. קול נשאו — על פי ישעיה נב ח: נשאו קול. [ג] דברים כב יט.
11. [ב] שביה — דברי הימים ב כח ה. ורעב וצמא — על פי דברים כח מח: ברעב ובצמא. [ג] נחמיה יג ב.
12. במר אשם ואשאף — על פי יחזקאל כז לא: ובכו אליך במר נפש; ישעיה מב יד: ואשם ואשאף. גדע בחרי אף כל קרן ישראל — איכה ג ג.
13. [א] על פי דניאל יב ו: עד מתי קץ הפלאות. [ב] אלהי צבאות — שמואל ב ה יג. [ג] ירמיה נ ב.
14. [א] על פי תהלים לח כג: חושה לעורתי. [בג] יחזקאל יא יג (כלה).